

na novo zvezali. Cena? Osemnajst starih tisočakov.«

Zapre ti sapo: osemnajst jurjev za novo vezavo, prva je stala okrog pet tisoč. Res smo preživelci že nekaj devalvacij, a kar je preveč, je preveč; saj to pomeni nekakšno razvrednotenje denarne cene prve knjige SSKJ (1970), ki smo ga kupovali za dvajset tisoč. In če primerjamo, koliko sodelavcev je pripravljalo SP 1962 in koliko jih je navedenih v SSKJ!

Iz čiste radovednosti povprašam čez nekaj dni še v drugi knjigarni, kako je s SP. Odgovorili so: »Vzeli smo ga iz prodaje, ker še nima dodatka, v katerem bodo nekatere spremembe.«

Ampak v uradnem sporočilu dr. Bratka Krefta ni niti besedice o kakem predhodnem dodatku k staremu natisu, kakor zdaj razglašajo prodajalke. Morda so prav zaradi tega dodatka tako navili ceno? Človek se potem začne spraševati, kako globoko bo moral seči v žep šele pri popolnoma novem SP, na ceno druge knjige SSKJ pa bolje, da sploh ne pomisli. Navsezadnje gre za jezikovna dela, ki bi morala biti dostopna čimvečjemu številu ljudi, ne pa za knjižne unikate ali relikvije.

Lepo bi bilo izvedeti, kako se je izcimila cena SP 1962 z »dodatkom«, še lepše in bolj zaželeno pa, ko bi kdo iz Inštituta za slovenski jezik pri SAZU javno povedal, kaj se dogaja. Na naše vrle prodajalke se namreč ni mogoče zanesti.

—g

#### TUDI IZ NEUMNOSTI SE LAHKO UČIMO

Včasih se moramo soočiti že kar z neumnostjo, da nam postanejo nekatere stvari bolj razvidne, da se jih resnično zavemo in se zamislimo. Dogodek, ki narekuje te vrstice, je sam po sebi sicer nepomemben, prav go-

tovo docela na obrobju našega življenja, čeprav so bili vanj uprti številni reflektorji in kamere in se je zato dogajal pred našimi očmi, v vsem svojem skromnem blišču in razkošni bedi, v mislih imam tretji, sklepní večer Opatijske popevke, ki je sicer klavrna, a zato nič manj simptomatična prispodoba nečesa, kar se — mutatis mutandum — pri nas najbrž večkrat dogaja, čeprav ne na televizijskih zasloneh.

V čem je torej tista neumnost, ki je lahko — kolikor je prispodoba nečesa širšega — tudi moralno etična deformacija, vredna razmisleka?

Sleherna javna ekshibicija, ki hoče biti dražljiva za najširšo javnost, mora biti tekmovalna, z nečim ali nekom na prvem mestu. In ta manifestacija — tudi zato, ker je tako zelo na očeh tako zelo številne javnosti — je hotela biti zgled demokratično izražene volje večine: žirija je bila, kot je nekdo naslednji dan ne brez grenkobe ironično pripomnil, Jugoslavija v malem, zastopane so bile vse republike in obe pokrajini, kar pomeni prav toliko radikalnih in televizijskih postaj: Beograd, Ljubljana, Sarajevo, Skopje, Titograd, Zagreb, Novi Sad, Priština. In vsaka postaja je imela v žiriji enako število članov, pet ali šest. Do tu torej vse složno in vzorno in spodbudno za gledalce.

Ko pa so se na koncu prvozapete popevke dvignile bele tablice s številkami, so nas že spravile v smeh prve bravure velike cirkuške predstave, glasovalna zakonitost je bila vzpostavljena v trenutku in nezmotljivo, z računalniško natančnostjo in hitrostjo, potem, od tu dalje, od tega prvega dviga belih tablic s črnimi številkami od ena do devet, so bili glasovalci le še avtomati, pokorni zakonitosti, ki so jo bili molče sami ustoličili s prvim dvigom prve ocene za prvo popevko. Da ne navajamo imen, ki so za namen tega zapisa

nepomembna: če so v žiriji sedeči iz postaje A ocenili kakšno popevko z ocenami, recimo, od 6 do 9, so jo predstavniki iz postaje B zagotovo z ocenami od 1 do 3, pa spet tisti iz postaje C s števkami od 6 do 9, a oni iz postaje D, jezni, a očitno zavezniki prijatelj iz postaje B, kar složno drug za drugim z najnižjo oceno 1 ali 2. In tako ob sleherni popevki, skozi ves večer, dosledno, skladno, zakonito.

Seveda: na prvi pogled nič hudega, bilo je smešno in neumno in kratkočasno, toda samo na začetku. Da bi to bilo ves večer, je vsej zadevi manjkala fantazija, v ospredje je bolj stopala in kmalu obveljala neka kruta zakonitost, ki naposled že ni imela nič več smešnega na sebi. Kajti: to parado neumnosti je uprizorila *strokovna žirija!*

In v tem je namen te glose.

Razmišljanje ponuja več poti: v večjem in ožjem obsegu, geografskem in strokovnem, na višji ravni in nižji ravni, vselej pa v imenu demokratičnosti in strokovnosti. Tako se dogaja v mnogih naših žirijah in ocenjevanju sploh, člani so sicer strokovni, a sla, ki jim narekuje odločitve, je zasebni, klikar-

ski, materialni, prestižni in vrag si ga vеди kakšen interes, le o profesionalni morali nobenega sledu.

In prav tega nam manjka: ljudje smo prepričani o različnih vrednotah, tudi različne okuse imamo, tako tudi člani sleherne žirije, tudi popevkarske, vendar mora pri vsem tem ostati vsaj tisti minimum čuta za moralno obnašanje, ki edini daje pravico ljudem, da javno razsojajo. Pa čeprav o še tako nepomembnih in efemernih stvarih, kot je — brez zamere — popevkarstvo. Človek, ki se v svojih javnih odločitvah ne zna moralno obnašati, naj javno ne ponižuje tudi take oblike temeljne človeške poštenosti.

Kot rečeno: če bi bila to samo posebnost popevkarskih prireditev, bi se človek lahko od srca nasmejal in pozabil, ker pa to postaja že nekakšna družabna igrice, toda igrice z demokratskimi pojmi, navadami in moralo, je prav, da se ob tem zamislimo in se tudi iz take neumnosti česa pametnega naučimo.

Za začetek vsaj spodobnosti.

Antikronist

## SPOROČILO UPRAVE

(Dragi naročniki, preberite ga!)

Vse doslej so letno naročnino za Sodobnost pobirali pismonoše. Vodstvo Združenja PTT podjetja pa je z odločbo sklenilo, da v prihodnje (od 1. januarja 1973 naprej) pismonoše ne bodo več pobirali naročnine.

Zato vas prosimo, dragi naročniki, da po priloženi položnici sami nakažete 60.—din, celoletno naročnino za 1973.

Baje je tako bolj praktično. Mi verjamemo, vi pa ne zamerite tej spremembi v poslovanju.

Uprava Sodobnosti